

ZPRÁVA O ČINNOSTI KATEDRY HISTORIE FILOZOFICKÉ FAKULTY UNIVERZITY PALACKÉHO V OLOMOUCI ZA AKADEMICKÝ ROK 2018/2019

Antonín Kalous

Akademický rok 2018/2019 proběhl na Katedře historie FF UP v Olomouci relativně úspěšně, jak ukázalo hospodaření katedry, ale také vědecký výkon a úspěchy studentů. Katedra historie FF UP v roce 2019 hospodařila s vyrovnaným rozpočtem, na němž se – kromě grantů – podílely zdroje 11 (za studium) 63 procenty a zdroj 30 (výzkum) 37 procenty. Hodnocení výzkumu ovšem bylo stále počítáno za léta 2011–2015 (s přihlédnutím k období 2010–2014). Stabilní rozpočet, který se mírně proti roku 2018 navýšil, dával katedře možnost, aby se nadále rozvíjela a byla též schopna řešit některé drobnější problémy jednotlivých oborů.

Zájem o studium na katedře historie je v podstatě setrvalý a nijak výrazně se zatím neprojevil demografický pokles. Stejně jako v loňském a předloňském roce přistoupila katedra historie k tomu, že zájemcům o studium byly pro některé obory odpuštěny přijímací zkoušky. Katedra historie stále nabízela studium jedno- a dvouoborové bakalářské historie, archivnictví a archeologie a v magisterském stupni navazující studium jedno- i dvouoborové historie a archeologie a anglicko-jazyčný program Euroculture (který je ve spolupráci s dalšími sedmi evropskými univerzitami realizován pod značkou Erasmus Mundus s podporou Evropské komise). V doktorském stupni pak nabízela katedra studium v oborech obecné dějiny a české dějiny. Ve spolupráci s Pedagogickou fakultou vyučuje katedra obory Dějepis se zaměřením na vzdělávání v bakalářském stupni a Učitelství dějepisu pro střední školy ve stupni magisterském.

Během tohoto akademického roku byly připravovány do běhu nové akreditace, které započnou od akademického roku 2019–2020. V tomto ohledu navazují na práci předchozího roku, kdy prošla jak katedra, tak celá univerzita procesem institucionální akreditace.

Začátek akademického roku 2018–19 byl uveden několika podstatnými akcemi. 1) V budově na Hradě 5, do níž se katedra opět přesunula po působení v exilu na třídě Svobody 8, se 8. září 2018 konalo – jako na celé univerzitě – setkání absolventů. Katedra byla navštívena mnohými dřívější absolventy, i bývalými žáky základní školy Na Hradě 5. 2) Katedra se – především prostřednictvím Michaela Viktora, Jana Stejskala a Radmily Švaříčko-

vé Slabákové podílela na organizaci mezinárodní konference *Zrod soudobého Středoevropana* 19.–21. září 2018 v Kroměříži. Z této konference bude publikován anglický sborník v nakladatelství Viella v Římě. 3) Dne 3. října 2018 se uskutečnilo slavnostní otevření budovy Na Hradě 5, které bylo oslaveno především kulatými narozeninami paní prof. Libuše Hrabové. U této příležitosti měla oslavenkyně velice příjemnou a milou přednášku vztahující se k její nové knize *Kniha jako svědek*, která vychází především z její výborné znalosti fondů Vědecké knihovny v Olomouci. Kniha byla také přítomna přednášce a poté se i úspěšně rozprodala. Celá akce byla doprovázena i přednáškou Pavla Šlézara o archeologických nálezech souvisejících s přestavbou budovy Na Hradě 5. Kromě těchto akcí se katedra podílela ještě na organizaci VI. mezinárodní konference České asociace orální historie, která se odehrála 6.–7. února 2019. Na její organizaci se podílel především Michael Viktorík.

Pokud jde o personální změny, sekci 19. století posílil Ivan Puš, který se soustředí na správné dějiny a dějiny střetávání Čechů a Němců v 19. století. Vedoucím katedry byl stále Antonín Kalous, zástupcem vedoucího Michael Viktorík. Katedra má též zastoupení v akademickém senátu FF UP, jehož předsedou je Jan Stejskal a jedním z členů studentské komory Michal Nguyen.

Výzkum katedry historie pokračoval podobně jako v předchozích letech – tedy členové katedry pilně vydávali jak studie a články v českých i zahraničních časopisech a knihách, tak samostatné monografie, rovněž české i zahraniční. Byly ukončeny některé projekty GAČR, především projekt Centra excelence, který trval pět let. Hodnocení je odloženo o rok a půl. Další projekty GAČR probíhaly a nově získala projekt Michaela Antonína Malaniková. Na přelomu ledna a února 2019 byl do budovy na Hradě přesunut archiv Exilového centra, který byl po dobu opravy budovy dočasně uložen v Státním okresním archivu. Zároveň se archiv začal nově organizovat a stane se předmětem pořádání studentů oboru archivnictví.

Katedra též pokračovala ve svém úsilí v mezinárodním vzdělávání. Běžel nadále program Euroculture, který byl znovu vybrán (již potřetí) mezi programy Erasmus Mundus. Ve spolupráci s partnery z Georg-August Universität Göttingen (Německo) a Univerzity v Pune (Indie) organizovali Hana Ferencová a Antonín Kalous týdenní intenzivní program pro všechny studenty programu, ze všech osmi partnerských univerzit. Rovněž pokračoval – jako každým rokem – program Nebraska Semester Abroad. Nová jednání se rozproudila o možnostech organizace programu v letním i – nově – v zimním semestru. Program nicméně běží zcela bez problémů a je zajišťován prací Martina Elbela a Jana Stejskala s pomocí Markéty Peřinové a Terezy Lyčkové, doktorandky katedry historie. V letních měsících se ode-

hrál třetí ročník letní školy, která se zaměřila na obecné problémy vývoje střední Evropy, který organizoval rektorát UP a za katedru historie Antonín Kalous. V průběhu roku se studenti katedry historie zapojili do mezinárodní výměny studentů v rámci programů Erasmus+ a CEEPUS a katedra rovněž přijala zahraniční studenty, kteří se zapojili do studia především v rámci v angličtině vyučovaných kurzů a seminářů. Na konci srpna se též konala Letní škola numismatiky, jejíž druhý ročník organizovali Jiří Militký a Filip Hradil. Škola měla dosah i na spřízněné Slovensko. A stejně jako v loňském roce se konala letní škola archivních studií v klášteře v Teplé vedená Janou Oppeltovou, která byla zaměřena na klášter Teplá jako stavební památku.

Studentské aktivity zahrnovaly jak tradiční vodáckou exkurzi, tak další kulturní akce pořádané oběma studentskými spolky (tj. Cech a ISHA). Studenti dobře prezentovali katedru i na vědeckém poli. Studentka Katedry historie Anna Nováková získala 2. místo v prestižní soutěži Premio Iberoamericano (Iberoamerická cena), kterou společně udělují studentům českých vysokých škol velvyslanectví Španělska, Portugalska a několika zemí Latinské Ameriky ve spolupráci s Univerzitou Karlovou. Cenu získala za svou historickou studii psanou ve španělštině *Mezi Flandry, Španělskem a Čechami. Guillermo Verdugo, agent Františka z Ditrichštejna*. Pojednává o španělském šlechtici, který se poprvé dostal do Čech jako jeden z velitelů vojsk na Bílé hoře a navázal velmi úzké kontakty s olomouckým biskupem Ditrichštejnem. Na tématu pracuje v rámci své diplomové práce na naší katedře. Tradiční studentská vědecká konference proběhla v prosinci 2018, do celostátního kola postoupili Klára Mauzerová a Libor Denk. Celostátní kolo se konalo na PdF MU v Brně. Klára Mauzerová vystoupila s příspěvkem o Ernstu Liedkem, příslušníku SD, a Libor Denk s příspěvkem věnovaným podnikatelské rodině Rousků. Vydařené prezentace sklidily pochvalu a oběma studentům zaručily publikování příspěvků v konferenčním sborníku (tato výsada je určena vždy prvním deseti ze soutěžního pole). Věříme, že Klára s Liborem budou mít stejně úspěšné nástupce v příštím roce, kdy se bude SVOČ konat na FF UK Praha.

doc. PhDr. Antonín Kalous, M.A., Ph.D.
Katedra historie
Filozofická fakulta
Univerzita Palackého v Olomouci
Na Hradě 5
771 80 Olomouc
Česká republika
e-mail: antonin.kalous@upol.cz